

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

12. August 2016

UKA 2016/109

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna saqqummiuppara:

Nunatsinni inuussutissanik nioqquissiornermik inuussutissarsortunut tunngasuni, tassani ingammik inuussutissanik avammut niuerutigineqartuni pissutsinut tunngasuni, ilinniartitaanikkut neqeroorutinik amerlanerusunik ineriertortitsinissaq pillugu Naalakkersuisut UKA 17-mut nassuaasiornissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Aalisarneq taamaalillunilu inuussutissanik avammut niuerneq ullumikkut nunatta avammut niuernerani annertunersaavoq. Piffissami sivisuumi nunatta avammut tunisaasa nalitunerulernissaat qulakkeerniarlugu, ingammik aalisakkanit tunisassianik suliarinnittarnerup annertunerulernissaa politikkut isumaqtigiiissutaavoq.

Tamanna anguniarlugu inuussutissalerineremi ilisimasanik naamassisinnaasanillu annertunerusunik qulakkeerisariaqarpugut. Inuili inuussutissalerinermilu ilinniartitaanikkut periarfissat ilaatigut iluaqtigaavut, sulili annertunerusumik iliuuseqartoqartariaqarpoq. Ilinniartitaanerit amerlanerusut nunatsinni ingerlanneqarsinnaasariaqarput.

Taamattaarlu ilinniarfissatut periarfissat ilinniaqqiffissatullu periarfissat assigiinngiarnerulersillugillu pilerinarnerulersittariaqarpavut. Nunatsinni ilinniarfinni arlalinni laboratoriamic atortorissaarutinik pigisaqartoqareerpoq. Taakku atorluarnerullugit procesteknikeritut ilinniartitaanerit fiskeriteknologitulluunniit ilinniartitaanerit saniasigut inuussutissanik nioqquissiornerup tungaatigut ilnniarfissanik allanik ineriertortitsinissamut atorneqarsinnaapput.

Ilinniartitaanikkut neqeroorutit ilaat inuussutissarsiornermik ilinniartitaanermik toqqammaveqartinneqarlutik, allallu ilisimatusarnermut toqqammaveqartinneqarlutik ingerlanneqassapput, taamaalilluni nunatta nioqquissanik inuussutissanik avammut nioqquqteqarnerani immikkut ilisimasanik ineriertortitsisoqarsinnaaqquillugu.

Ilinniartitaanikkullu ilinniaqqiffissatigullu periarfissat pitsaanerulerterisa aamma aalisarnermik inuussutissarsortuni amerlanerit, ingammik nunami suliffinniittut, immikkut ilisimasqarnerulerterat taamaalillutillu tunisassiat annertunerusumik suliarineqartalernissaasa qulakkeernissaannut piginnaasaqarluarnerulernissaat nassatarissavaa.

Nunatta aalisakkanik suliffissuuni amerlasuuni suliffeqarneq imaannaangitsuuvoq. Tassani sulisut ataasiakkaat tunisassianik nunatta avammut tunisartagaasa amerlanersaannik, isertitsissutiginerpaasaanillu toqqaannartumik attuumassuteqartuupput.

Ullumikkut tunisassiorfiit ilaat aalajaatsunik sulisussarsiniapiloornertik pissutigalugu tunisassianik immikuullarissunik piumasaqarneq naammassiniapiloorpaat. Ilaasa suliffimmik paarsiniarnermik ajornartorsiuteqartarnerat oqaluuseriinnarnagu, inuit ataasiakkaat aalisakkanik tunisassiorfinni sulisut immikuullarissumik piginnaasariaqagaat, ullumikkullu nunatta avammut niuerutigisartagaasa annersaanni tunisassiarpassuit suliarisartagaat oqaluuserisariaqarpavut.

Aalisakkanik inussuutissanillu allanik inuussutissarsiornermut tunngasunik ilinniartitaanerit ineriartortinnissaannut qunujaassuseqartariaqarpugut, inuussutissarsiummilu tassani ilinniagaqalersinnaanermut aporfiusut piiarneqarnissaannik qulakkeerinnittariaqarpugut. Aalisakkanik tunisassiornermik inuussutissarsiutit saniatigut nioqqtissat inuussutissat allat aamma aallunneruneqartariaqartut isumaqarpugut.

Uumasunut nunamiut miluumasut, qeqquusat, naatitsisinnaanermut perarfissat naatitsiviillu ineriartortinneqassapput, nunatsinnilu piffinnut amerlanerusunut siaruarlugit, nioqqtissianik immikuullarissunik nunami maani nammineq atugassatsinnik, avammullu nioqqtissatsinnik inerisaasinnaaqqulluta.

Inuussutissarsiornermullu tunngasuni ilinniartitaanermik perarfissat assigiinngitsut ineriartortinnejcarnerata peqatigisaanik, praktikerfissat naammattut qulakkeerneqassapput, soorlutaaq ilinniartitaanermik perarfissanut tunngasunik siunnersuinerit ineriartortinneqassasut.

Inuussutissaqarnermullu tunngasunik ilinniarsimassutsip ilinniarfissatigullu perarfissat ineriartortinneqarnerat avammut nioqquteqarnermut tunngasuni inuussutissalerinermik nersutillu nakorsaanut tunngasuni akissussaaffiup tiguneqarnissaanut tunngasuni suleriaqqinnissami toqqammavissiilluassaq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaatit

Ilinniartitaanikkut neqeroorutit nutaat amerlasuut ilinniarfiit pioreersut suleqatigalugit oqaloqatigalugillu pilersinneqarsinnaanerat missingerneqarpoq. Taamaammallu suliap taassuma Naalakkersuisut tungaannit ataqtigiissarnissaanut AC-tut akissarsiallip qaammatini pingasuni akissarsiaata missaanik naleqartut atorneqarnissaat naliliutigineqarpoq, tassa 125.000 kr-it missaanni.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut kinguneqaatit

Inuussutissalerinermut tunngasuni siammäsinnerusunik ilinniarsimasoqalerneratigut, inuussutissariummi tassani nunaqvissut amerlanerusut sulilersinneqarsinnaalissapput. Taamaalillunilu namminersorlutik inuussutissarsiortunut kinguneqaatit pitsasuuussapput, siunnersuutikkummi ilaatigut avammut tunisassiorlukut iluaqtissatut, sulisussat piginnaanillit amerlanerusut pissarsiarineqarsinnaalissapput.

Innuttaasunut kinguneqaatit

Inuussutissalerinermut avammullu tunisassiornermut tunngasuni ilinniartitaanikkut perarfissat amerlanerusut ineriartortinneqarnerat iluatsippat, innuttaasut ullumikkumut sanilliullugu amerlanerusunik qinigassaqalissapput.